

tételek mellett sem lehet lényegtelen a katolikus hívő számára, hogy a keresztény tanítás szerint a világ Isten teremtése s az ember hivatása Istennek a természeti erőkben megnyilvánuló szándékainak a szolgálata, a természet munkálása a szellem erőivel, a megváltásnak az ember természeti, társadalmi környezetére való átsugároztatása is. Pascal Krisztusban csak a bűnőktől szabadító Megváltót látja, nem mutat fogékony-ságot az Üdvözítő természet- és emberszerető jósága iránt. A megváltást csak személyes értelemben veszi, s az ember feladatának azt tekinti, hogy a világi élettől lehető elvonultságban az üdvösségre való kiválasztottságáról bizonyosságot szerezzen. Hogy azonban ez nem az egyedül lehetséges keresztény magatartás, arról Pascal kortársa, Szalézi Szent Ferenc derűs keresztény humanizmusa, vagy ma érdeklődéssel olvasott auvergnei honfitársa, Pierre Teilhard de Chardin világszeretetet hirdető írásai adnak bizonyosságot.

Ha azonban eltekintünk jansenista gátlásaitól, Pascal a mai ember érdeklődését is méltán vonhatja magára. Vallási írásaiból egy nagy tehetségű világi ember mélységes hite s a legmagasabb értékekre törekvő erkölcsi lelkesedése árad felénk. Öntapasztalatának őszinte megnyilatkozása a vallásos tudat mélységét és gazdagságát tárja fel, óv a vallás felületes, leegyszerűsítően sematizáló értelmezésétől s ugyanakkor buzdít a krisztusi igazságok lelki átélésével bensőségesülő keresztény életre.

MI MINDIG BÚCSÚZUNK

*Mi mindig megyünk, búcsúzunk,
Mindennap csókot ínt karunk.*

*Marasztalnál te, ölelnél,
— Darvak nyilallják át az ég derűjét
S hiába tárod reszkető karod szét.*

*Csak csüngsz a cirpelők szaván
És látod, hogy a fák haján
Kigyúlnak feketén a varjak.
Cirógattak még tegnap lágy füvecskék,
S viszik csókos álmod ma már a fecskék.*

*Mi mindig, mindig búcsúzunk,
S mindent magunk mögött hagyunk.
Olyan ajtóban állsz te folyton,
Amely, hiába is zörögsz, verekszel,
Hiába, nem nyílik többet, csak egyszer.*

*S ha nézel az egekre fel,
Nevedet hallod, s menni kell,
S lépteidtől a kacagások
Mind sorra törnek, — mintha fecske szállna
S a víz tükrét, ha éri gyenge szárnya.*

*S ha már minden szép eltörött,
Csak egy marad meg, egy örök,
S fénylőn mindent betölt: a jóság.
E zord, sötét, varjakkal telt világot
Szíved ragyogja át, a tisztaságod.*

*És egyszer csak megérkezel,
Nem hív a hang, hogy menni kell.
Ekkor találkozol magaddal.
Harang szól távol, mintha szív dobogna,
S dagad a csend, dagad, mint szénaboglya.*

Harcos Ottó